

# הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך  
ועידוד לימוד התורה

גליון 2898

יום שלישי כ"ב ניסן תשפ"ד  
דף היומי בבלי: ב"מ סב | עמוד היומי: שבת לח. | קנין ירושלמי: מעשרות יב  
דף היומי בהלכה: רכ"ג ו' רכ"ד א' - ה' .  
מוסר: שם עולם - וכל דברינו אלה' עד פרק ג'.  
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק ה' ד"ה "ומאי ואתם בני יעקב לא כליתם" עד סוף פרק ה'



מרון הגר"ח אהב לספר בכל שנה על דברי  
המשנ"ב שאשה תספור ספירת העומר בלי  
ברכה משום שזודאי תשכח יום אחד - מה  
היה עושה אביו, מרון הסטייפלער זצוק"ל,  
כדי שבנותיו לא ישכחו לספור אף יום...



פנינים ועובדות ממרון שר התורה זצ"ל בעניין אמירת 'מוריד הטל' וספירת העומר | הרה"ג רבי גדליה הוניסברג שליט"א

סיפר לי הגאון רבי יצחק שאול קניבסקי שליט"א, כמה דברים  
בעניין 'מוריד הטל' שהתחלנו לומר בימים אלה:  
תמיד כשהיינו נוסעים בחול המועד פסח לסבא, מרון הגרי"ש  
אלישיב זצוק"ל, במשך כל הנסיעה אמא ע"ה הייתה אומרת  
תשעים פעמים "מחיה מתים... מוריד הטל", ולאחר מכן תשעים  
פעמים "ואת כל מיני תבואתה ותן ברכה על פני האדמה".

ומדוע הייתה הרבנית ממתנה לומר זאת עד הנסיעה, הרי  
התחילו לומר כמה ימים קודם מוריד הטל וכן ותן ברכה?  
התשובה היא פשוטה מאוד, הרבנית לא הצליחה למצוא זמן  
עד הנסיעה... מיד כשהייתה פותחת את העיניים בבוקר כבר  
המתונו לה נשים וקבלה אותן וחיזקה אותן וכך עד נשימתה  
האחרונה (ואני יכול להעיד על כך ממש, נפרדתי מהרבנית אחרי  
מנחה, לאחר מכן הלכה לנוח והשיבה נשמתה הטהורה ליוצרה,  
על כך במאמר נפרד). רק בנסיעה בחול המועד התפנה לרבנית  
זמן ויכלה לומר את תשעים הפעמים מוריד הטל וכן ותן ברכה.

עוד סיפר לי הגאון רבי יצחק שאול שליט"א: לפני שנים רבות  
הלכתי עם אבא זצ"ל במוצאי יום טוב ראשון של פסח לבית  
אחותי ע"ה (בת רבינו זצ"ל, אשת הגאון הגדול רבי שרגא שטינמן

תשעים פעמים מוריד הטל

עוד לפני תשעים פעם בספק לא יצטרך לחזור". והוסיף לי רבינו: "גם אצלי זה קרה הפעם שעוד לפני שלושים יום ראיתי שכבר הורגלתי לומר מוריד הטל".



רבינו אוהב לספר בכל שנה על דברי ה'משנה ברורה' שאישה תספור ספירת העומר בלי ברכה משום שוודאי תשכח יום אחד, שאביו, מרן הסטייפלער זצוק"ל רצה שבנותיו לא ישכחו לספור אף יום את ספירת העומר, ולכן "אבא תלה להן את ספירת העומר על המראה ואמר, 'פה ודאי יזכרו ולא ישכחו שום יום לספור'..." הרבנית ע"ה סיפרה לי, שאחות רבינו, הרבנית ברמן ע"ה, חלתה מאוד ל"ע ונפטרה באזור חג שבועות. לפני פטירתה כבר הייתה מחוסרת הכרה. היה שלב מסוים בתוך המצב הרפואי הקשה שלה שהיא פתחה לפתע את עיניה, ומיד כשפתחה את עיניה שאלה: "מה הספירה של היום?"... עד כדי כך מרן הסטייפלער זצוק"ל הכניס בילדיו מילדות את חשיבות ספירת העומר.

במה' bama.org.il

סיפרתי לרבינו, שסבי הגאון רבי יעקב שניידמן זצ"ל, ראש ישיבת "תפארת ציון", סיפר לי שבישיבה בנובהרדוק שם למד, בכל יום טוב של פסח ומוצאי סוכות ושמחת תורה היו יושבים לסעודה שלישית והיה להם ניגון מיוחד בו היו שרים תשעים פעמים את אתה גיבור וברך עלינו, וכן ידוע בשם מרן הסטייפלער זצוק"ל.

הביט עלי רבינו בחיוך ואמר: "אני לא יודע אם זה מועיל". שאלתי, למה? אמר לי רבינו, "כי הם התרגלו לומר את זה בשיר ולא בתפילה".



שאל אחד את רבינו, שהוא אמר תשעים פעמים את ההזכרה של "ותן ברכה" אך הוא רואה שהדבר לא מועיל לו. אדם אחר ניגש לרבינו ואמר: אומרים כבר שבועיים מוריד הטל, ואני רואה שכבר התרגלתי לומר מוריד הטל ואיני טועה אף פעם. על המקרה הראשון אמר רבינו: "לכאורה באמת לא הועיל מה שאמר תשעים פעם". על המקרה השני אמר רבינו: "לכאורה

## היה זה באחד מימי ערב פסח. הוא הלך ברחוב ופגש לתומו בידיד טוב. הלה נראה משולהב ביותר ועם פנים קורנות וחגיגיות. מה פשרה של צהלת הפנים הזאת בסתם יום של חול? תהה באוזני ידידו



### הסגולה העצומה של אמירת פסוקי ביטחון

כל העת, מתוך התבוננות והפנמה רבתי. העניין של אמירת פסוקי ביטחון מובא בספרים רבים בשם המהר"ל מפראג, וכך למשל מובא בספר "מצוות הבטחון" (בהקדמה): "נמצא כתוב הגאון החסיד מופלג בדורו נר ישראל עמוד הימיני מורנו ורבנו רבי לייב אב"ד פראג הנקרא המהר"ל מפראג, שיאמר כל אדם פסוקי ביטחון כדי לחזק את עצמו בביטחון ובאמונה, כי זה עיקר דת הישראלי, וצריך להתחזק בזה מאוד, ואחר אמירת הפסוקים יבקש מאת ה' שיזכה להיות חזק מאוד באמונה וביטחון כרצונו יתעלה".

עוד מובא שם בשם המהר"ל (בשם זקנו הגאון רבי חיים) כי פסוקי ביטחון מסוגלים לבטל גזרות קשות, והיו אומרים פסוקי ביטחון במערכות המלחמה ושמו ביטחונם חזק בהקב"ה והיו ניצולים, וכן מסוגל הוא לומר פסוקי ביטחון לפני משא ומתן וכל עסק שהוא".

המשיך הידיד וסיפר, כי הוא קנה חוברת קטנה שמלוקטים בה כל פסוקי הביטחון המפוזרים בתנ"ך, ובכל עת שהיה יכול קרא את הפסוקים בהטעמה ובכוונה. הוא הוסיף ואמר, כי הוא חש בטוח בכל מאודו כי בזכות התחזקותו הגדולה באמונה וביטחון

בעל המעשה דנן הוא אברך כולל בעל משפחה גדולה, שמצא את עצמו בערב חג הפסח במצב קשה במיוחד. לא די שהיה עליו לגייס כספים להוצאות החג, עוד השתרגו עליו חובות רבים שבדיק עכשיו הגיע עת פירעונם. החג הלך והתקרב, ובידו לא היה מאומה.

היה זה יום אחד של ערבי פסחים, הוא הלך ברחוב ופגש לתומו ידיד טוב, הלה נראה משולהב ביותר ועם פנים קורנות וחגיגיות. מה פשרה של צהלת הפנים הבלתי שגרתית בסתם יום של חול?

הידיד נפנה אליו והסביר לו בעצמו: הוא חווה היום מקרה מיוחד של השגחה פרטית. כבר זמן מה הוא מנסה לפגוש מישהו לצורך דבר מה חשוב ביותר, אך מחמת סיבות שונות הדבר לא התאפשר. הדבר נמשך תקופה ארוכה והעניין הציק לו מאוד. הוא התפלל רבות להקב"ה שיצליח לקיים את הפגישה למרות המכשולים השונים. והנה היום הזה אירע לו נס אמיתי: הוא נתקל באיש במהלך אירוע מסוים, באופן מקרי ופלאי ביותר.

אלא שכאן הוסיף הידיד ואמר עוד דבר חשוב: מלבד התפילות הרבות להקב"ה, הוא גם השקיע רבות באמירת "פסוקי ביטחון"

על ידי אמירת הפסוקים זכה היום לישועה שכה ציפה לה. את כל המעשה הזה וכל הדברים הללו שומע מידענו מפורשות מפי הידיד באמצע הרחוב. הוא חש והבין שהמילים הללו נשלחות אליו במיוחד משמי שמים, כמענה אמיתי למצבו הכלכלי העכשווי. לא סתם במקרה הוא נפגש עמו עכשיו ושומע מפיו את הדיבורים המחזקים. הוא מתהלך כל העת דאוג ומוטרד בדבר צרכי החג והחובות שעליו לפרוע - אך משמים קוראים אותו היום הזה לגדולות. אסור שמצב הקושי וחוסר הוודאות ידכך ויבהיל אותו. תפקידו עכשיו להתרומם ולהישען גם הוא בכל כוחו על אביו שבשמים. מה שטוב כל כך לידידו - בוודאי מצוין ונכון בשבילו. לא נבראו רעמים אלא ליישר עקמומיות שבלב, ולא נברא הקושי בערב החג אלא בשביל שיתחזק גם הוא באמונה וביטחון בהקב"ה, שזהו עיקר דת הישראלי. אם זימנו אותו משמים לשמוע עכשיו על גודל העניין של פסוקי הביטחון, הרי זה אות וסימן שהדברים קשורים ומכוונים גם אליו. הוא השיג לעצמו את החוברת עם פסוקי הביטחון והתחיל להתמסר לכך במלוא המרץ. היה זה כשבוע וחצי קודם החג. הטרדות והעבודות היו מרובות, אך בכל רגע פנוי היה נפנה ומשנן את הפסוקים הקדושים, מחדיר לעצמו את הדברים שוב ושוב, עוד ועוד, ומשיב אותם אל המוח ואל הלב. במשך שלושה ימים תמימים השקיע במשימה את כל מאודו. עוד לא היה לו קצה של מושג כיצד ייצא מהסבך, אך הוא לא היה מונח עוד בבעיות הכלכליות, עסוק היה בלהחזיר בנפשו ורוחו את אור האמונה ושלוות הביטחון. ימים ספורים חלפו, ומאורעות מעניינים החלו להתרקם לפתע

מול עיניו המשתאות. מעניין מאוד, כשהיה טרוד ובהול שום דבר לא אז, רק לאחר שהצליח להירגע החלו העניינים להסתדר. הסנונית הראשונה הייתה כאשר התקשר אליו יהודי שהיה חייב לו סכום מכובד, ועד היום לא פרע אותו בטענות שונות ומשונות. הוא כבר לגמרי התייאש מהסכום, אך עכשיו קיבל ממנו טלפון מפתיע ובו בישר לו כי ממתין לו צ'ק על מלוא סכום החוב. היה זה סכום הגון ששחררו באחת מהלחץ המעיק.

והסנונית הזו רק בישרה על ההמשך שלא איחר להגיע. דודתו התקשרה אליו וסיפור חדש ומעניין בפיה: הסבא נתן לה לפני סוכות (חצי שנה קודם) סכום גדול לחלקו לכל הנכדים הנשואים. כולם קיבלו אכן את חלקם ברינה ותודה, אך שמו שלו נפקד משום מה מהחלוקה החגיגית. איננה יודעת כיצד זה קרה, אך בכל מקרה הוא יפוצה כדת וכדין לפני חג הפסח המתקרב ובה. הוא יקבל גם את מנתו האבודה של סוכות, ועוד תוספת מרובה על חשבון החג הנוכחי.

וכאילו לא די בזאת, הנה התברר לו שאחד מאחיו רשם אותו שלא בידיעתו לאחד הארגונים המעניקים תמיכה קודם החג. בדיוק בשנה זו קיבל אותו ארגון תרומה גדולה מאוד מאחד הגבירים וסכום הקמחא דפסחא היה גבוה במיוחד.

"סופו של דבר, הגעתי לחג כשאני גדוש ומלא ולא חסר לי דבר", מספר האברך בשמחה ובהתפעלות, "ואפילו נותרתי עם עודפים ביד". הביצה האחרונה מקניית הפסח האדירות נאכלה זה מכבר, כסף בא וכסף הולך, אך ההתרוממות הרוחנית של שלושת ימי פסוקי הביטחון לעולם עומדת.

(בך בטחנו - שמות, מאת הרב צבי נקר; הובא בליקוטי שמואל)

## 'המוציא' או 'מזונות' - מה מברכים על מצה בשאר ימות השנה?



### מאת הרה"ג רבי יצחק יעקב פוקס שליט"א

"המוציא" ו"ברכת המזון", שהרי אינה נאכלת לתענוג כשאר סוגי המאפה היבשים והנכססים (כמציות, קרקרים, "לחמית", "פתית", מקלות מלוחים, ביגאלאך וכדומה), אלא נאכלת למזון ולסעודה, והראייה שבימי הפסח ברכתה "המוציא" לכל הדעות. שיטת הגר"ע יוסף זצ"ל כמובא בליקוט יוסף ח"ג עמ' רכו: "הספרדים ובני עדות המזרח נוהגים לברך על המצה לאחר הפסח "בורא מיני מזונות" ולאחריה "על המחיה, ויש למנהגם זה על מה לסמוך, וחסידים ואנשי מעשה (בני ספרד) נוהגים לאכול המצה בתוך סעודה של פת גמור (כך נהג הגר"ע יוסף זצ"ל בעצמו כל השנים) או ש"קובעים סעודה" על המצה, שהוא שיעור וכו' -

מנהג בני ספרד המקובל על רוב הפוסקים (פרט להגאון רבי ברוך טולדנו אב"ד מקנס זצ"ל): מברכים על המצה בשאר ימות השנה "בורא מיני מזונות", על פי ההגדרה השלישית בשולחן ערוך קס"ח ז: "ויש מפרשים, שהוא פת, בין מתובלת בין שאינה מתובלת, שעושים אותה כעכים יבשים וכוססין אותם" [הערת הרה"ג אופיר מלכה שליט"א: פשוט שאף בני ספרד, האוכלים את המצה לאחר שהושרתה במים או טוגנה בשמן, ונעשתה רכה - מברכים עליה "המוציא" ו"ברכת המזון", שכבר אינה יבשה ואינה נכססת בפה]. מנהג בני אשכנז המקובל על רוב הפוסקים (פרט להגאון רבי ישראל יעקב פיישר זצ"ל): ברכתה של המצה אף בכל ימות השנה

ממתי משתנה הברכה על המצה לבני ספרד: לדעת הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל - משעה שהביאו הביתה לחם. לדעת הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל - למחרת מוצאי יו"ט אחרון (אור לציון ב, צו), ולדעת הגאון רבי מרדכי אליהו זצ"ל, כל המצות שנקנו לפסח עד פסח שני (י"ד אייר) - ברכתם "המוציא"

230 גרם, ואז מברכים על המצה המוציא וברכת המזון וצריכים ליטול ידיים כדין וכו'. והפוטרים הברכה הראשונה של המצה בטעימה מפת גמור, יברכו ברכה אחרונה "מעין שלש". ומי שאינו רגיל לאכול פת כלל מסיבות בריאותיות, יברך על המצה המוציא וברכת המזון כל ימות השנה.

## באותו בוקר השכים רבי דוד ומיהר לתחנת קו 11 כדי 'לתפוס' את ה'תנור ראשון' כדרכו, אך להוותו כשהגיע האוטובוס הבחין שהמושב שמאחורי הנהג כבר תפוס, והאוטובוס כולו 'פסול' לנסיעה...



### ממצה מהודרת לנסיעה מהודרת

הבחין שאותו מקום שאחורי הנהג כבר תפוס, היה ממתין לאוטובוס הבא.

והנה באותו בוקר השכים רבי דוד והזדרז להגיע אל תחנת קו 11 עם שחר, כדי להגיע במהרה אל המאפייה, שם יוכל 'לתפוס' לו את 'תנור ראשון' כדרכו. אך להוותו כשהגיע האוטובוס הבחין ר' דוד שהמושב שמאחורי הנהג כבר תפוס, ואם כן נמצא שכל האוטובוס כולו 'נפסל' לנסיעה, אף שהיה רובו ריק לגמרי בשעה מוקדמת כזו. הוא נאלץ עתה לעמוד בהמתנה ארוכה נוספת בתחנה עד שיגיע האוטובוס הבא וימצא בו מקום המושב שמאחורי הנהג פנוי.

מלווהו של ר' דוד בדרכו חשש שמחמת האיחור עלולים הם להפסיד את שעת פתיחת המאפייה ולזכות בתנור ראשון, הוא שאל אפוא את ר' דוד אולי ניתן פעם אחת לוותר על 'חומרת הידור' זו ולעלות כך על כל אוטובוס שיבוא, שהרי מפסידים הם כבר את כל המצות של 'תנור ראשון'!

חיך רבי דוד הצדיק ואמר: המטרה איננה מקדשת את האמצעים!... עדיף לי לאכול מצות רגילות ללא ההידור של 'תנור ראשון', ולא ליפול חלילה בפגם העיניים ולהילכד ברשת שפורש היצר הרע לחטוף את העיניים של איש ישראל קודש! בכל שנה אוכל אני מצות מהודרות של 'תנור ראשון', והשנה אוכל מצות מהודרות של "שמירת העיניים". המתין אפוא ר' דוד עוד שעה ארוכה בתחנה, עד שהגיע 'אוטובוס כשר' שניתן לשבת בו מאחורי הנהג כמנהגו בקודש!

למותר לציין שלא הפסיד ר' דוד באיחורו באותו יום ולא כלום, ובאורח פלא לא הגיע אף אדם באותו יום בבוקר אל המאפייה, ועל אף שהגיע ר' דוד בשעה מאוחרת ביום זכה הוא לקבל את המצות של 'תנור ראשון', וכמו שנאמר (תהלים קמה, יט) "רצון יראיו יעשה!"

זה עתה סיימנו שבעת ימים של אכילת מצות, כשרות למהדרין מן המהדרין במיטב הדקדוקים. עתה, בשבוע בין הזמנים שלפתחנו, מגיע תורה של מצוות 'נסיעה כשרה', שכל המרבה להדר בה הרי זה משובח. והנה סיפור מיוחד הקושר בין שתי מצוות אלו.

וכך מספר הגה"צ רבי גמליאל רבינוביץ שליט"א:

אחד מגדולי הצדיקים שבירושלים קרתא דשופריא בדור שלפנינו, היה הגה"צ רבי דוד בהר"ן זצוק"ל, מחשובי וותיקי תושבי שכונת 'שערי חסד' המעטירה, שהיה מפורסם בירושלים בהנהגותיו הקדושות, ובחומרותיו הגדולות בכל דבר וענין למהדרין מן המהדרין!

בסדרי אפיית המצות של פסח, היתה לו לר' דוד חומרא ישנה מקדמת דנא, להשתמש אך ורק במצות שנאפו בתנור ראשון בלבד, שכידוע יש בהם יותר הידור משאר המצות. לצורך כך היה עליו להופיע בשערי מאפיית המצות בשעה מוקדמת מאוד, כדי 'לתפוס' את תחילת היום במאפייה, ולקבל את מצותיו מאפיית 'תנור ראשון' שביום.

המאפייה ממוקמת היתה באזור התעשייה שבשכונת 'גבעת שאול', ולכך היה על הצדיק לעשות את דרכו בשעה מוקדמת מאוד משכונת 'שערי חסד' הרחוקה עד גבעת שאול. האוטובוס היחיד שקישר בין שתי השכונות הללו היה קו מס' 11, שהסתובב בין שכונות רבות ובין היתר הגיע גם לגבעת שאול.

אולם, היתה לו לר' דוד 'חומרא' מיוחדת במצות שמירת העיניים, שהיה נוהג סלסול בעצמו בכל פעם שעלה לאוטובוס להתיישב במושב שמאחורי הנהג בדווקא! מכל מושבי האוטובוס הרבים לא מצא לו ר' דוד מקום מהודר ומתאים לשיבה כי אם מאחורי הנהג בלבד, שם יכול היה להיזהר ממכשולות. ובאם



רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?

שלחו מייל ל- [dirshu@dirshu.co.il](mailto:dirshu@dirshu.co.il)





## כשניגש אל המצבה ראה שחרוטות עליה התיבות "כשר לפסח" ... אך האותיות נחקקו משמאל לימין - "ח, ס, פ, ל, ר, ש, כ", כמו שכותבים שפות זרות. הוא התפלא מאוד והחליט לחקור את הדבר

### עד היכן גדולה מצות אכילת מצות בפסח

"כשר לפסח", ותגד לו שבעלה נולד כיהודי. המשיך ושאל אם גם היא יהודיה, והשיבה שלא. הוסיף ושאל אותה אם כן מה פשרן של אותן שתי תיבות עבריות על המצבה?  
השיבה האשה: בעלי אמנם היה יהודי, אבל רחוק מאוד משמירת התורה והמצוות, ואפילו מצוה אחת לא קיים (ל"ע), אך קשר אחד נותר לו ליהדות, בזה שכל שנה בימי תקופת חודש אפריל (להבדיל - ניסן) קנה סוג של עוגות/קרעקערס (מצות), כיון שזכר מסורת אביו שבימים הללו אוכלים קרעקערס אלה. כאשר מת רציתי להזכיר על המצבה שהוא יהודי, ולא מצאתי ולא ידעתי שום קשר ליהדות, מלבד פרט זה שאכל מצות. לקחתי הקופסא בה מונחים הקרעקערס, ואמרתי לבונה המצבות שיעתיק שתי תיבות אלה כמו שהן מודפסות על הקופסא. וכן עשה...  
האיש עמד משתאה לנוכח מה ששמעו אזניו. וישאל את הנכרית אם היא נותנת לו רשות להעביר את בעלה לבית קברות של יהודים. האשה השיבה שאם הוא משלם ההוצאות, אין לה שום התנגדות לזה. מזה רואים עד היכן גדולה מצות אכילת מצות בפסח, שבזכותה בא אדם - שחי כל ימיו כאינו שומר תורה ומצוה - לקבר ישראל!!  
(הרב אהרן וויינבערג שליט"א, הובא בגיליון 'דברים של טעם')

סיפר הרה"ח רבי יוסל טשאפניק ע"ה, מעשה נפלא. יהודי פלוני נהג מידי שנה לצאת מספר ימים לחופש במקומות שונים בעולם, המבודדים ומרוחקים מיישוב של אנשים. פעם אחת באחד מימי החופש שלו במקום נידח בכדור העולם, הבחין שיש שם בית החיים. הדבר משך תשומת לבו, בתמהו מי נקבר במקום תוהו שאינו מיושב ביושב תבל. והחליט לגשת לבית החיים לראות איזה סוג אנשים קבורים שם.  
בהתקרבו אל המקום הבחין שזה בית קברות של גוים, אך עינו הבחינה במצבה אחת, שחקקות עליה אותיות עבריות בלשון הקודש. הוא ניגש אל המצבה וראה שנחרט עליה שתי תיבות: "כשר לפסח" ... אך האותיות נחקקו משמאל לימין באופן כזה - "ח, ס, פ, ל, ר, ש, כ", כמו שכותבים שפות זרות משמאל לימין. החליט לחקור ולדרוש מה זה ועל מה זה. מצבה בבית קברות של גוים ושתי תיבות מכריזות "כשר לפסח", ואיני יודע מה "כשר", המצבה או הנפטר...  
הוא קרא שמו של המת החרוט על המצבה, והתחיל לחפש קרובי משפחתו, ואכן הגיע אל אלמנת המת, שהיא גויה גמורה. שאל אותה מדוע חקקו על מצבת בעלה המת שתי תיבות עבריות

## היהודי שאל את מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל: "יש לי מפעל בטון בהודו, וגיליתי שרוב הבטון הולך לעבודה זרה - מה עלי לעשות?" אמר לו רבינו: "אני מקנא בך!"



### "אל תפנו אל האילים"

אותו את השאלה.  
אמר לו רבנו: "אני מקנא בך". התפלא הלה: "במה הרב מקנא בי?" ואמר לו רבנו: "הנה יצרא דעבודה זרה התבטל, וממילא גם אין שכר למי שמתגבר ולא עובד ע"ז. אבל עתה היחיד בדור שיש לך כעת נסיון ח"ו לעזור לע"ז, ואם אתה מתגבר אתה נוטל שכר שאין לאף אחד, שהתגברת על יצרא דע"ז".  
הלה התרגש לשמוע הדברים וקיבל ע"ע למכור את חלקו

שח בעל המעשה: היה יהודי שהחזרתי בתשובה והתקדם לאט לאט, אבל אשתו בשום אופן לא הסכימה לחזור בתשובה, ואני המשכתי ללמוד עמו כל הזמן.  
באחת הפעמים הוא מספר לי שיש לו מפעל לביטון בהודו, והוא גילה שרוב הביטון הולך לעבודה זרה, והשאלה האם מותר לו להמשיך במפעל. אמרתי לו ששאלה כזו צריכים לשאול את רבנו זצ"ל [-מרן הגראי"ל שטיינמן]. נכנסתי עמו לרבנו, ושאל

המסמכים. ואמרה לו - "א"כ אני חוזרת בתשובה, כי עד עכשיו חששתי לחזור, כי פחדתי שאתה לא יציב מספיק ולכן אתה חוזר בתשובה, ואני לא רציתי סתם כך לחזור. אבל כעת שאני רואה שאתה רציני עד כדי שהפסדת כסף, אני חוזרת ג"כ בתשובה".  
(גיליון שאל אביך ויגדך, אחרי קדושים תשע"ח)

לשותפים, וביקש מרבנו ברכה שאשתו תחזור גם בתשובה. ובירכו רבנו על כך.

חזר לביתו וסיפר לאשתו שבהוראת הרב הוא מכר את כל מה שהיה לו במפעל לשותפיו. שאלה אותו האם את הכל ממש, או שהשאיר לעצמו משהו, ואמר לה: "את הכל ממש!" והראה לה את

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדף היומי

## מדוע הלך ה'שדי חמד' לבקר חולה שהיה רשע גדול?



בבא מציעא דף סב

### שעשה תשובה

הולכים לבקר, אלא גם את השכינה המרחפת מעל מיטת החולה, וכמו שאמרו רבותינו בשבת (יב:). נתרצו והלכו עמו. כשראה אותם החולה, התאושש וישב על המטה מפני הכבוד. לא עברו ימים מועטים, והאיש התהלך ברחובות העיר ונעשה לבעל תשובה גמור.

(הגדת שדי חמד)

פעם פגשו תלמידיי של בעל ה'שדי חמד' את רבם הולך בדרך כחום היום, ושאלוהו לאן פניו של רבינו מועדות? השיבם: לקים מצות ביקור חולים אצל חולה פלוני. למשמע שמו של החולה, נחרדו השואלים ואמרו: הן עברייני הוא, אל ירבו כמותו בישראל! העיר להם: ראשית, אמרו רבותינו בברכות (נז.) "אפילו חוטא שבישראל מלא מצוות כרמון". ושנית, לא את החולה בלבד אנו

# לפתוח את היום בטוב...



הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'  
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

[dirshu@dirshu.co.il](mailto:dirshu@dirshu.co.il)

## על אילו בגדים מברכים 'שהחיינו'?



אומרים, שיברך; ויש אומרים, שלא יברך, משום שתקנת הברכה היא רק על בגד חשוב הנקנה לעתים רחוקות, ולכן מתאים לברך עליו "שהחיינו... לזמן הזה", ולא על בגדים שרוב הציבור רגילים לחדשם בתדירות. ולמעשה, גם עני לא יברך על בגד שאינו חשוב. [שו"ע רכג, ו, ומשנ"ב כב-כד; בו"מ דרשו, 40]

בגד שאינו חשוב, כגון חולצה וגרביים, אין לברך עליו 'שהחיינו', משום שברכה זו נתקנה מחמת השמחה שבקניית הבגד, ובגד זה אינו גורם לשמחה. ויש אומרים, שבזמננו, 'טלית קטן' אינו נחשב לבגד חשוב, ואין לברך עליו 'שהחיינו'. ואם הוא עני, ומשום כך שמח אף בקניית בגד פשוט - יש

## אמירת "תְּבַלֶּה ותתחדש" ללובש בגד חדש



בהמה נוספת כדי להשתמש בעורה, וראוי לרחם על הבריות ולא לקוות שיצטרכו להמיתן, וככתוב "וְרַחֲמֵי עַל כָּל מַעֲשָׂיו". וכתב הרמ"א, שלמרות שהטעם להוראה זו קלוש, רבים נוהגים כן. ויש מי שכתב, שגם ברכת 'שהחיינו' אין לברך על בגדי עור, אך רבים חולקים עליו. [שו"ע רכג, ו, ומשנ"ב כה; בו"מ דרשו, 41]

מנהג ישראל כבר מימות הראשונים, לברך אדם הלובש בגד חדש בברכת: "תְּבַלֶּה ותתחדש"; כלומר, תאריך ימים ותגרום לבגד להתבלות, ותזדקק לרכוש בגד חדש. ויש מהראשונים שהורה, שלא לומר כן על בגד העשוי, אף בחלקו, מעור בהמה, ואפילו בהמה טמאה; משום שאם יזדקק לבגד חדש, יצטרכו להמית

## האם צריך לברך בשעת ראיית מסגד מוסלמי?



ויש אומרים: מכל מין שהוא - במשך למעלה משלושים יום. ויש אומרים, שגם מי שלא ראה את העבודה זרה במשך שלושים יום, אך הוא מתגורר במקום שרוב הציבור רואה אותה בתוך שלושים יום, כמצוי במקומות רבים בחוץ לארץ - אינו מברך. [שו"ע רכד, א, ומשנ"ב ב-ג; בו"מ דרשו, 2-4]

הרואה עבודה זרה - מברך: "ברוך... שנתן ארץ אפים לעוברי רצונו", ואסור להביט ולהתבונן בה. וכך יש לברך גם כשרואה בֵּית עבודה זרה; ויש חולקים. ויש שכתב, שמסגד מוסלמי נחשב כעבודה זרה עצמה לענין זה. ואין לברך ברכה זו אלא כשלא ראה עבודה זרה ממין זה -

\* ברכת 'שהחיינו', או 'הטוב והמטיב', על בית, בגדים וכלים חדשים, יש לברך בשעת הקנייה. ואם אינם ראויים לשימוש מייד - יש לברך בשעת הכניסה לדור בבית, בשעת הלבישה הראשונה של הבגד, או בשעת השימוש הראשון בכלי. ופוסקים רבים כתבו, שהמנהג לברך תמיד בשעת השימוש הראשון, ולא בשעת הקנייה.

\* בשעת לבישת בגד בפעם הראשונה, מברכים "ברוך אתה ה'.. מלביש ערומים". וכשמברך גם 'שהחיינו' בשעת הלבישה הראשונה, יקדים את ברכת 'מלביש ערומים'; ויש אומרים, שיקדים את ברכת 'שהחיינו'.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

## מה מברכים על מיץ ענבים מפוסטר?

זה אינו פוקע ממנו על ידי הבישול וכדומה. אולם, יש שהורה, שברכתו 'שהכל'.

ו'קוניאק' או 'כוהל', המופקים מקיטור היין - יש אומרים, שברכתם 'הגפן'; ויש אומרים, שברכתם 'שהכל', כיון שאין להם מראה וטעם יין. ויין קפוא - יש שכתב, שלמרות שנחשב כמאכל, ברכתו 'הגפן', ויש שפקפק בדבר.

[שו"ע רב, א, ומשנ"ב ב; בו"מ דרשו, 3 ו 7]

חכמינו ז"ל תיקנו לברך על היין 'הגפן', משום שהוא משביע ומשמח; ומיץ ענבים, ברכתו 'הגפן', למרות שאינו משביע ולא משמח, משום שהוא ראוי לתסוס ולהפך ליין.

ויתרה מזו, אף מיץ ענבים שעבר בישול, או פיסטור, או שהוכנסו בו חומרים שונים, הגורמים לכך שאינו יכול עוד לתסוס ולהפך ליין - לדעת פוסקים רבים, דינו כיוין; ויש מהם שכתב טעם לדבר, שכבר חל עליו 'שם' יין בעת סחיטתו מהענבים, ושם

קו השיעורים של 'דרשו'

\*4992

077-2222666

"הנה ימים באים..."

כי אם לשמוע

את דברי ה'...

### הדף היומי תלמוד בבלי

<p>הרב מאיר שפירא שליט"א עברית - שיטור מורחב תלמוד 2017</p>	<p>הרב אפרים סגל שליט"א עברית - אידיש תלמוד 2017</p>
<p>הרב אברהם פוקס שליט"א דקה תחילה על הדף היומי תלמוד 2017</p>	<p>הרב אליהו אורנשטיין שליט"א עברית - שיטור מקוצר-מורחב תלמוד 2017</p>

### הדף היומי בהלכה

<p>רבי מרדכי שלמה פרוינד שליט"א אידיש תלמוד 2017</p>	<p>רבי אריה זילברשטיין שליט"א עברית - שיטור מקוצר-מורחב תלמוד 2017</p>
<p>הרב עדיאל אלון שליט"א שאלות אהנואליות בדף הימי בהלכה תלמוד 2017</p>	<p>רבי אפרים סגל שליט"א עברית - אידיש תלמוד 2017</p>

### הדף היומי תלמוד ירושלמי

<p>הרב שמואל בקר שליט"א עברית תלמוד 2017</p>	<p>הרב אליהו אורנשטיין שליט"א עברית תלמוד 2017</p>
<p>הרב עמרם בינעט שליט"א אידיש תלמוד 2017</p>	

### עמוד היומי תלמוד בבלי

<p>הרב מנחם דדימן שליט"א עברית תלמוד 2017</p>	<p>רבי אריה זילברשטיין שליט"א עברית תלמוד 2017</p>
<p>הרב עמרם בינעט שליט"א אידיש תלמוד 2017</p>	<p>רבי דוד הופשטער שליט"א אנגלית תלמוד 2017</p>
<p>הרב ירמיהו לעסין שליט"א אנגלית תלמוד 2017</p>	<p>רבי מאיר ערערא שליט"א עברית תלמוד 2017</p>
<p>הרב שלמה סטרו שליט"א ספרדית תלמוד 2017</p>	<p>הרב דוד בוק שליט"א עברית עם דיאלקט טונולית קטע על רבי שמואל תלמוד 2017</p>
<p>הרב עובדיה טלום שליט"א ספרדית תלמוד 2017</p>	<p>הרב אליהו שור שליט"א נשאלות תיוררים בעמוד היומי עברית קטנה תלמוד 2017</p>

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה